

Preludi de la foscor

L'exili

Quan estava a punt de creuar aquella ratlla invisible vaig mirar enrere. Ho abandonava tot, aquell parc on solia jugar de petita, l'apotecari on m'enviava a comprar la mare, l'escola, el lloc on m'havien fet el primer petó, el camí per on m'agradava passejar, aquell llac d'aigua clara, les parets que m'havien vist créixer, les meves amigues... Era com tallar tots els llaços que m'unien a la vida que havia tingut sempre, a qui era. Era renunciar a seguir vivint en la meva ciutat, i renunciar sempre fa mal. Dol acceptar que les coses no sortiran com volies.

Jo tenia quinze anys i ja feia temps que veia a la gent del meu entorn, estimada i no tant, marxar. Era dur, molt. Al principi vaig sentir ràbia, ràbia per haver de fer una cosa que no volia i que no havia fet res per merèixer. Mai m'ha agradat rebre ordres de ningú. Però en aquell moment només sentia... tristesa, resignació. No sabia quant temps passaria abans de poder tornar a trepitjar aquell camí, el següent cop de tornada.

Una llàgrima va enfonsar-se'm galta avall al mateix moment que el sol es ponía darrere les muntanyes, en la meva terra.

El retorn

Mai, per molts anys que passessin, m'hi vaig sentir com a casa. Vaig aprendre l'idioma, coneixia la gent del meu barri, el lloc, les costums... Però jo seguia sent una estrangera. La gent no va tenir-hi res a veure, em van acceptar com una més; el cas és que quan et veus forçat a marxar de casa teva et queda un regust amarg. Jo vaig cometre un error i vaig deixar que m'impedís assaborir tot el munt de possibilitats que se'm presentaven. Sentia nostàlgia, enyorava la meva gent, la meva terra. Els meus pares em veien moixa, pansida, i els preocupava. No passava un dia sense recordar com havia estat la meva vida,

com l'enyorava. El record era l'únic a què podia aferrar-me, i viure dels records mai no és una bona idea.

Van haver de passar moltes primaveres perquè els records deixessin de coure i s'esvaís aquell regust punyent. Finalment vaig acceptar que el que tocava era allò i que no podia passar-me l'existència trista mirant pel retrovisor. Així que vaig fixar la vista endavant i vaig reconduir la meva vida, ara més forta.

Fins que un dia va succeir, el recordo perfectament. Jo tornava de comprar el pa, devien ser les deu o les onze del matí. Com sempre, els nens jugaven a la plaça i la nostra veïna rosa remugava mentre escombrava el replà. El carnisser em va saludar des de dins la botiga i els vells del banc del davant van deixar d'arreglar el món per desitjar-me un bon dia. Les fulles jeien mortes als peus dels arbres i s'arremolinaven entre les meves sabates al passar. En arribar a casa la porta era oberta. Quan vaig entrar, vaig trobar la mare plorant i abraçant al pare, amb el que em va semblar que era un sobre a la mà. Un calfred em va relliscar per l'espinada i em va caure al damunt una cascada de coses horribles que podien haver passat. Però quan ella va desfer-se del pare i va girar-se, vaig poder veure en la seva mirada que aquells plors no eren de tristesa. "Tornem a casa", va dir.

L'amor

Jo era una dona desenganyada, cap relació m'havia sortit bé. Quan pensava que per fi havia trobat l'home ideal, m'emportava una patxada. Una darrera l'altre. Fins que un dia vaig entendre que no necessitava un home, "una dona sense home és com un peix sense bicicleta". I vaig deixar de buscar.

No creia en l'amor etern, ni en el romanticisme de les pel·lícules. Pensava que aquell era un ideal preciós però que jo no l'aconseguiria mai, no estava fet per mi, no existia. I, ara que hi penso, aquesta idea em sembla una mica tràgica.

Estava sola i a causa de l'edat tampoc m'era possible tenir fills. Però cap de les dues coses m'importaven gaire, més aviat gens. En mi no havia nascut mai ni

el més petit bri d'instint maternal. A més, em negava a ser mestressa de casa, jo no volia rentar plats, fer els llits ni obeir a ningú.

Però un dia el vaig conèixer a ell i es van esmicolar tots els meus principis. Precisament quan no busques les coses són elles les que et troben a tu. Vam acabar casant-nos uns anys després, no teníem pressa. Jo rondava la cinquantena i ell em portava uns deu anys. No va pretendre mai controlar-me, ni dominar-me, ni ser el centre de la meua vida. Tampoc era l'home perfecte, però sí que ho era per mi. Recordo quan m'acariciava la galta per despertar-me, o quan preparava el té, o quan somreia. Ell va ensenyar-me què és estimar i també a creure que l'amor existia.

Però també recordo com es consumia dia rere dia entre els meus braços, que per molt fort que l'agafessin no podien retenir-lo. El càncer se'l va endur del meu costat massa aviat. Al començament em va costar molt acceptar-ho, un altre cop vaig haver de fer allò que agrada tant poc, renunciar. Notava com si hagués desaparegut una part de mi, se l'havia emportat ell. Justament jo que sempre havia dit que no necessitava ningú que em completés.

El pas del temps em va ensenyar a valorar el que vaig tenir i fins i tot ara, que les mans arrugades em tremolen i el meu cabell s'ha tornat d'argent, se m'escapa un somriure càlid en recordar-lo. Envellir et dóna una perspectiva diferent de la vida, més distant, relaxada.

L'oblit

Diuen que si reuníssim els records que els nostres coneguts i amics tenen de nosaltres, podríem reconstruir qui som. Milers de vivències que potser ni tu mateix recordes. Què deu recordar la gent de mi que jo ja he oblidat?

També asseguren que quan mirem la realitat la tenyim de nosaltres mateixos. Fa poc em van comunicar que algun dia jo no la podré tenyir de res, perquè nos sabré qui sóc, perquè hauré oblidat tot el que he viscut. Al principi m'hi vaig negar, ho perdria tot? No volia ser una caixa buida, un test sense flors. Em

negava a perdre'm. Per aquest motiu escric aquestes pàgines, amb l'esperança de poder rellegir-les i no oblidar mai del tot allò que em fa ser qui sóc.

Mai m'ha agradat destacar ni posar-me al capdavant de res, però puc dir amb orgull que he estat una dona valenta, forta, que ha lluitat pel que creia just i pels seus drets. No he estat cap Virginia Wolf o cap Clara Campoamor, però crec que he posat el meu petit granet de sorra en la història. Al cap i a la fi, no he fet mai grans gestes però sí el que jo anomeno "petits gests de rebel·lia". A mi m'agrada anomenar-los així. Eren insignificants, potser inútils, però em feien sentir viva, rebel, fins i tot ara. Per exemple, per poder-nos-en fer una idea, quan sabia que faria fred i no agafava l'abric, o quan no em feia els cordons de les sabates. Per a mi també era un petit gest de rebel·lia sortir de casa sense pentinar-me, amb la bufanda mal posada, creuar pel mig del carrer o no fer el llit pels matins.

Jo vaig ser una noia enmig de la multitud, mig amagada, anònima. Però hi era, realitzant aquell petit gest. Aquestes memòries són el meu petit gran gest de rebel·lia avui, em nego a rendir-me.